

CABINET CYNGOR GWYNEDD

Adroddiad i gyfarfod Cabinet Cyngor Gwynedd

1 CYFLWYNIAD

Dyddiad:	16eg Gorffennaf 2019
Teitl yr Eitem:	Adroddiad Perfformiad Aelod Cabinet Amgylchedd
Pwrpas:	Derbyn a nodi'r wybodaeth yn yr adroddiad
Aelod Cabinet:	Y Cynghorydd Gareth Griffith
Swyddog Cyswllt:	Dafydd Wyn Williams, Pennaeth Amgylchedd

- 1.1 Pwrpas yr adroddiad yma yw diweddarau fy nghyd aelodau ar yr hyn sydd wedi digwydd yn y meysydd yr wyf yn gyfrifol amdanynt fel Aelod Cabinet Amgylchedd. Bydd hyn yn cynnwys adrodd ar le mae'r mesurau perfformiad arni a'r diweddaraf o ran cynlluniau arbedion a thoriadau.
- 1.2 Byddwn yn eich atgoffa fod yr holl faterion eisoes wedi bod yn destun trafodaeth ac wedi eu craffu gennyf mewn cyfarfodydd o'r Tîm Rheoli a gynhaliwyd yn benodol at y pwrpas sydd hefyd yn cynnwys 2 gynrychiolydd o'r Pwyllgor Craffu perthnasol.
- 1.3 Ar y cyfan, rwy'n hapus gyda pherfformiad y mesurau yr wyf yn gyfrifol amdanynt neu fod camau priodol wedi eu cymryd er mwyn gwella perfformiad.

2 Y PENDERFYNIAD A GEISIR

- 2.1 Derbyn a nodi'r wybodaeth yn yr adroddiad

3 PERFFORMIAD Mae **Atodiad 1** yn adrodd ar y mesurau perfformiad sy'n gysylltiedig â fy mhortffolio. Mae'r **Gwasanaeth Cynllunio** yn gyfrifol am hwyluso a rheoli datblygiadau er budd cymunedau, yr economi a'r amgylchedd.

- 3.3 Mae'r mesur **Pa mor sydyn mae'r holl geisiadau cynllunio ar gyfartaledd wedi cymryd i'w penderfynu (C2)** yn dangos yn glir y gwahaniaeth rhwng yr amser a gymerir i benderfynu ceisiadau gan Swyddogion, o'i gymharu â cheisiadau sy'n cael eu penderfynu gan y Pwyllgor Cynllunio. Yn y cyfnod diweddar gwelir gwahaniaeth mawr rhwng yr amser a gymerwyd i benderfynu ceisiadau yn y Pwyllgor, gan fynd o 378 diwrnod ar gyfer Ebrill 2019, i 79 diwrnod ym Mai 2019. Fel arfer, mae penderfyniadau yn cael eu penderfynu ynghynt gan swyddogion na'r Pwyllgor oherwydd natur fwy cymhleth neu gynhennus ceisiadau sy'n cael eu cyflwyno i'r Pwyllgor, ond ym Mai 'roedd y Pwyllgor yn dod i benderfyniad yn gynt na'r swyddogion. 'Roedd nifer o ffactorau ynghlwm a'r sefyllfa yma, gan gynnwys bod swyddogion yn aros am benderfyniadau ar apeladau cynllunio er mwyn rhoi arweiniad ar geisiadau tebyg. 'Roedd hefyd angen aros i ganllawiau cynllunio atodol gael eu mabwysiadu er mwyn rhoi cig ar esgyrn y polisiâu a fabwysiadwyd fel rhan o'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd. Er bod perfformiad swyddogion

Cyswllt:
01286 679868
01286 679490

cabinet@gwynedd.llyw.cymru

cynllunio wedi dirywio yn ddiweddar, dylid nodi fod 76% o'r ceisiadau gael eu penderfynu o fewn yr amser statudol, gan amlygu mai nifer fechan o geisiadau mewn gwirionedd sydd wedi arwain at y dirywiad yn eu perfformiad.

- 3.4 Dylid nodi ar y cyfan fod Pobl Gwynedd yn gyffredinol fodlon gyda'r gwasanaeth sy'n cael ei ddarparu gan y Gwasanaeth Cynllunio. Fodd bynnag mae wedi cael ei nodi yn gyson fod eu cwsmeriaid yn anfodlon gyda'r trefniadau cysylltu â'r gwasanaeth. Mae hyn yn thema sydd hefyd wedi dod i'r amlwg yn adolygiad Ffordd Gwynedd y gwasanaeth ac y bydd yn derbyn sylw o'r herwydd.
- 3.5 Mae'r dasg o fesur gwaith ym maes gorfodaeth cynllunio mewn ffordd ystyrlon yn parhau. Bellach mae'r gwasanaeth wedi bod yn categoreiddio achosion er mwyn eu blaenoriaethu. Y bwriad wrth flaenoriaethu yw sicrhau fod yr achosion mwyaf difrifol yn cael eu datrys gan newid y ffocws i'r hyn sy'n bwysig i bobol Gwynedd yn hytrach na datrys nifer uchel o achosion hawdd yn gyflym. Hyd yma yn 2019-20 mae'r gweasant wedi ymchwilio mewn i 11% o'r achosion sydd yn agored. Dylid cofio, fodd bynnag bod natur gwaith Gorfodaeth Cynllunio yn araf oherwydd y gofynion cyfreithiol sydd o gwmpas y broses.
- 3.6 Wedi mabwysiadu'r Wedi mabwysiadu'r Cynllun Datblygu Lleol ar y Cyd yn haf 2017, mae'r Uned Polisi Cynllunio ar y Cyd wedi bod yn gweithio'n galed i ddatblygu a mabwysiadu canllawiau cynllunio atodol er mwyn rhoi cig ar esgryn y polisiâu Cynllunio. Mabwysiadwyd dau ganllaw cynllunio atodol ym Mawrth 2019, ac un ym mis Ebrill. Mae canllawiau cynllunio eraill yn agos i'w cwblhau a'u mabwysiadu, ond bod penderfyniadau apeliadau diweddar wedi achosi ailystyried rhai agweddau o'r canllaw.
- 3.7 Pwrpas **Gwasanaeth Gwarchod y Cyhoedd** yw cefnogi busnesau a gwarchod safonau iechyd cyhoeddus ac amgylcheddol a safonau masnach ar gyfer y cyhoedd a sicrhau fod gweithgareddau trwyddedig yn cael ei ddarparu mewn ffordd sydd yn gwarchod y cyhoedd ac yn cefnogi busnesau. Mae mesur **Canran y sefydliadau bwyd sy'n cyrraedd safonau hylendid bwyd (G6)** yn nodi fod 99.15% o'r sefydliadau bwyd yn cydymffurfio, gyda dim ond 0.85% yn methu sef 18 busnes allan o 2124. Mae'r gwasanaeth yn gweithio gyda'r busnesau sydd yn methu i gywiro'r sefyllfa.
- 3.8 Mae'r mesurau ar gyfer **canran y sefydliadau bwyd sydd wedi cael arolygiadau Hylendid Bwyd (G8) a Safonau Bwyd (G9)**, yn dangos fod y gwasanaeth yn parhau i fod yn methu cyflawni arolygiadau Hylendid Bwyd a Safonau bwyd yn unol â'u rhaglen. Ar ddiwedd y cyfnod diwethaf 'roedd 8.55% o archwiliadau Hylendid Bwyd, a 36.24% o'r archwiliadau Safonau Bwyd oedd wedi eu rhaglennu heb eu cwblhau. Mae hyn cynnwys ôl-gronid o archwiliadau sydd dros ben ers 2018/19.
- 3.9 Wedi i mi herio eu perfformiad nododd y Gwasanaeth fod dechrau'r flwyddyn yn draddodiadol yn gyfnod o gofnodi a thacluso ar ôl y flwyddyn flaenorol. Disgwylir i'r gwasanaeth wella eu perfformiad mewn perthynas â'r rhaglen yn y cyfnod nesaf, gan ymweld â nifer o fusnesau tymhorol. Mae'r gwasanaeth wedi derbyn mwy o adnoddau yn ddiweddar er mwyn eu cynorthwyo i ymdopi gyda'u llwyth gwaith. 'Rydw i wedi gofyn iddynt adrodd ar eu cynnydd mewn perthynas â'r addewidion a wnaethpwyd i'r Asiantaeth Safonau Bwyd yn y cyfarfod herio perfformiad nesaf.
- 3.10 Dengys y wybodaeth ynghylch **Cyfartaledd y dyddiau a gymerir i benderfynu cais trwydded tacsï (G7)** fod eu perfformiad o ran prosesu trwyddedau cerbydau a

chwmniau yn parhau o few 2 ddiwrnod ar gyfartaledd. Mae'r perfformiad wrth brosesu trwyddedau gyrwyr wedi aros yn sefydlog ar y cyfan, gan ostwng o 28 diwrnod i 18.22 diwrnod cyn dychwelyd i 25.69 diwrnod. Mae nifer o drwyddedau gyrwyr tacsis wedi cael eu hadnewyddu yn ddiweddar gan fod nifer o yrwyr wedi dod i ddiwedd cylch tair blynedd. Golyga hynny fod nifer uchel o geisiadau wedi eu prosesu yn gyflym gan ddod a'r cyfartaledd i lawr.

- 3.11 Mae'r **Gwasanaeth Eiddo** yn gyfrifol am gefnogi Adrannau'r Cyngor drwy ddarparu eiddo addas ar gyfer cyflwyno gwasanaethau a sicrhau fod portffolio eiddo'r Cyngor yn cael ei reoli'n effeithlon ac effeithiol.
- 3.12 Gwelwn fod data mesur perfformiad ar yr **Amser (mewn dyddiau) a gymer i gyflawni cais am waith cynnal a chadw (Eiddo1)** wedi gwella'n raddol dros y deuddeng mis diwethaf o 8.4 diwrnod i 6.9 diwrnod. Gwelir yma effaith gadarnhaol system TG newydd sydd wedi hwyluso prosesau gwaith, ac un o grefftwyr cyflogedig y Cyngor yn dychwelyd i'w waith ar ôl salwch.
- 3.13 Adroddodd y Gwasanaeth fod perfformiad mesur **Canran bodlonwydd cwsmeriaid yr uned cynnal a chadw (Eiddo2)** wedi dirywio yn ddiweddar, yn disgyn o 10 allan o 10 yn Chwefror 2019, i 8 allan o 10 yn Ebrill a Mai. Yn ôl y gwasanaeth mae hyn yn dilyn cwmni Falconer Electricals yn mynd i'r wal. Y cwmni yma oedd un o brif contractwyr y Cyngor ym Meirionnydd a bu cryn drafferth cynnig gwasanaeth yn yr ardal ar fyr rybudd.
- 3.14 Mae perfformiad mesur **Canran adeiladau gyda systemau diogelwch cyflawn mewn lle (Eiddo4)** wedi dirywio yn sylweddol yn ddiweddar, o 91% ym Mehefin 2018 i 63% ym mis Rhagfyr 2018. Yn ei adroddiad i'r Cabinet bu i'm rhagflaenydd nodi fod y Gwasanaeth wedi comisiynu cwmni allanol i gyflawni'r gwaith oherwydd bod aelod staff yn sâl. Bellach mae'r sefyllfa wedi gwella, gyda 76% o'r adeiladau bellach gyda systemau diogelwch mewn lle. Mae'r gwasanaeth hefyd wedi penodi swyddog newydd i ymgymryd â'r gwaith a hyderaf bydd y perfformiad yn dychwelyd i'w uchelfannau hanesyddol.
- 3.15 Rhaid nodi na fyddai'r gwasanaeth yn gadael unrhyw un o adeiladau'r cyngor i beidio â bod yn ddiogel i staff a'r cyhoedd. Mae unrhyw archwiliadau angenrheidiol wedi eu cwblhau, ac unrhyw risgiau wedi eu rheoli gyda mesurau dros dro yn cael eu cyflwyno os na ellir datrys y mater yn barhaol yn syth. Gall geiriad y mesur hwn fod yn gamarweiniol gan ei fod yn awgrymu fod gennym adeiladau mewn defnydd sydd ddim yn ddiogel. Gan nad yw hyn yn gywir byddwn yn edrych i wella'r geiriad yn y dyfodol i adlewyrchu'r gwir sefyllfa.
- 3.16 Mae'r **Gwasanaeth Trafnidiaeth Integredig** yn ei gyfanrwydd yn hwyluso gallu pobl i deithio o un lle i'r llall ar draws rhwydwaith sy'n ddiogel gan hefyd godi eu hymwybyddiaeth a'u haddysgu am ddiogelwch.
- 3.17 Mesurau pwysig ar gyfer y Gwasanaeth yw'r **Nifer o gwynion a dderbyniwyd am wasanaethau cludiant cyhoeddus dan contract i'r Cyngor (Cludiant02) a Nifer o gwynion a dderbyniwyd am wasanaethau cludiant cyhoeddus masnachol eu natur (Cludiant03)**. Bellach mae'r gwasanaeth wedi newid i fesur y nifer o ddigwyddiadau a achosodd gwynion yn hytrach na'r nifer o gwynion a dderbyniwyd. Mae hyn wedi deillio o sylweddoli bod pob digwyddiad yn achosi nifer o gwynion, ac felly ei fod yn fwy ystyrion felly i gofnodi digwyddiadau. Cofnodwyd 6 digwyddiad (2 i Cludiant02, a 4 i Cludiant 03) yn ddiweddar. Nodwyd bod cwmni Arriva wedi cael trafferthion gyda salwch staff a cherbydau yn torri i lawr ar wasanaeth 3b, yn ogystal â thynnu'n ôl o ddarparu gwasanaethau

yn ddiweddar. Ers i gwmbni arall ddechrau darparu'r gwasanaethau mae'r nifer o gwynion wedi gostwng.

- 3.18 Mae'r **Uned Traffig, Prosiectau a Gwaith Stryd** yn gyfrifol am brosesu gorchmynion traffig. Bellach mae'r amser mae'n ei gymryd i brosesu gorchmynion traffig wedi gostwng i 174 diwrnod. Mae'r gwasanaeth hefyd wedi gwneud llawer o waith i ddeall y broses yn well, yn enwedig y prosesau cyfreithiol. Rwy'n hyderus bydd y ddealltwriaeth ddyfnach yma o holl gydrannau'r broses yn arwain at wella'r perfformiad ymhellach.
- 3.19 Mae gwaith **Cynllun Rheoli Carbon y Cyngor** wedi arwain ar leihau allyriadau carbon y Cyngor o 9.9% yn y flwyddyn rhwng Ebrill 2018 ac Ebrill 2019. Bu i'r tywydd achosi i'r allyriadau gynyddu ychydig yn yr un cyfnod yn 2018, ond yma gwelwn effaith y cynllun ar leihau allyriadau, heb weld tywydd gwael yn effeithio arno.
- 3.20 Mae'r dasg o ganfod mesurau sy'n adlewyrchu gwaith y **Gwasanaeth Cefn Gwlad** yn parhau. Mae'n debyg bydd y mesurau yn deillio o waith Ffordd Gwynedd y Gwasanaeth a byddaf yn adrodd arno i'r dyfodol.
- 3.21 Mae yna 3 adolygiad Ffordd Gwynedd mewn llaw ar hyn o bryd. Yn y maes Cynllunio (sy'n cael ei redeg yr un pryd ag adolygiad Rheolaeth Adeiladu) mae llawer o waith dadansoddi wedi ei wneud, ac mae eu canfyddiadau wedi amlygu meysydd i'w gwella. Mae'r Uned Cefn Gwlad wedi dechrau ar adolygiad, gan fynd ati'n frwd i gasglu data a dadansoddi eu prosesau. Mae'r Uned Stadau a Chyfleusterau eto i ddechrau, gan nodi y byddant yn barod i ddechrau'r adolygiad ymhen 6 mis.

4 SEFYLLFA ARIANNOL/ ARBEDION

4.1 Gwireddu Cynlluniau Arbedion Cyfredol

- 4.2 Mae holl gynlluniau arbedion yr Adran Amgylchedd hyd at ddiwedd y flwyddyn 2018/19 wedi eu gwireddu.
- 4.3 Mae 13 o gynlluniau arbedion 2019/20 yr adran wedi eu cwblhau, neu ar y ffordd i gael eu cwblhau yn amserol. Mae un cynllun, cynllun arbedion Teithio Staff yn aros cymeradwyaeth gan y Cabinet.
- 4.4 Nodwyd bod risgiau ynghlwm a rhai o gynlluniau'r adran: O ran cynllun Cynyddu incwm drwy gynyddu'r nifer meysydd parcio sy'n rhai talu ac arddangos a chynyddu ffioedd parcio gan ystyried yr un pryd a oes modd cadw cost parcio i drigolion yr un fath neu ei leihau hyd yn oed, mae angen gwneud mwy o waith datblygu, gan gynnwys y Pwyllgor Craffu Cymunedau er mwyn cywain syniadau arloesol. O ran cynllun Darparu pwyntiau gwefru ceir trydan mewn meysydd parcio mae eto angen gwneud mwy o waith ymchwil er mwyn sicrhau ein bod yn darparu'r gwasanaeth gorau. O ran cynllun Lleihau'r adnodd o fewn y Gwasanaeth polisi Cynllunio, mae angen gweithredu'n ofalus er mwyn cyflawni'r arbediad wrth barhau i gynnig y gwasanaeth.

Barn y Swyddogion Statudol:

i. Y Swyddog Monitro:

Dim sylwadau i'w hychwanegu ynglyn a phriodoldeb

ii. Y Pennaeth Cyllid:

Mae'r adroddiad yn nodi sefyllfa'r Adran Amgylchedd o ran gwireddu'r cynlluniau arbedion, gyda 13 o gynlluniau arbedion 2019/20 eisioes wedi eu gwireddu neu ar drac i wireddu'n amserol, gyda'r risg sydd ynghlwm â'r tri cynllun arbedion arall wedi eu nodi yn rhan 4 o'r adroddiad. Bydd Swyddogion Cyllid yn cynorthwyo'r Aelod Cabinet cyfrifol i fonitro'r cynnydd yn erbyn y cynlluniau yma, a byddwn mewn lle i adrodd ymhellach ar y cynnydd yn dilyn yr adolygiad cyllidol nesaf.

Atodiadau

Atodiad 1 – Mesurau Perfformiad